

Akademia Wychowania Fizycznego

We Wrocławiu

Recenzja

rozprawy doktorskiej mgra Łukasza Skrzypnika pt. „Lekcja wychowania fizycznego w strukturze całodniowej aktywności fizycznej młodzieży 15 – 17 letniej”.

(Akademia Wychowania Fizycznego im. J. Kukuczki w Katowicach)

1. Problem badawczy, jego uzasadnienie, jasność stawianych celów, poprawność założeń i pytań badawczych.

W ocenianej rozprawie doktorskiej określony został cel natomiast brakuje jasno sformułowanego problemu badawczego. „Celem pracy doktorskiej jest określenie wpływu lekcji wychowania fizycznego na strukturę całodniowej aktywności fizycznej młodzieży 15 – 17 letniej z uwzględnieniem poszczególnych części składowych dnia (czas przed zajęciami szkolnymi), czas spędzony w szkole, czas przerw międzylekcyjnych, czas po zajęciach szkolnych)”.

W tak postawionym celu badań odnajduję problem badawczy, ale w samej rozprawie nie został on jednoznacznie sformułowany i uzasadniony. Konsekwencją tak sformułowanego celu badań są pytania szczegółowe, które mają charakter rozstrzygający. Wszystkie przedstawione pytania (5) rozpoczynają się słowem „czy”. Na tak sformułowane pytania wystarczy odpowiedzieć „tak” lub „nie”, co ogranicza Doktorantowi możliwości pełnego uzasadnienia określonych odpowiedzi. Pewnym dopełnieniem założeń metodologicznych rozprawy są zamieszczone na s.26 hipotezy badawcze. Moim zdaniem, w tej pracy doktorskiej są one zbędne, ponieważ Doktorant przeprowadza tylko określoną diagnozę badanego zjawiska. Natomiast hipotezy powinny być obudowane, czy też wyprowadzone, z określonych teorii naukowych, chyba, że są to hipotezy intuicyjne np. wynikające z określonych doświadczeń pedagogicznych.

Reasumując, oceniam tę część rozprawy pozytywnie chociaż dostrzegam określone mankamenty i tak:

- ✓ Problem badawczy pozostaje w domyśle czytelnika, ale można go określić;

- ✓ Cel badań sprecyzowany jednoznacznie i jest to diagnozowanie określonego zjawiska edukacyjnego;
- ✓ Pytania badawcze przy nieco innym sformułowaniu, dopełniają cel rozprawy.

Natomiast na uwagę zasługuje fakt, że prowadzone badania naukowe do pracy doktorskiej, były realizowane w ramach grantu międzynarodowego.

2. Materiał, metody i organizacja badań.

Do badań doktorant wybrał młodzież 15-17 letnią ze szkół województwa śląskiego – były to publiczne szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne. Brakuje jedynie w rozprawie informacji co do liczby szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych objętych badaniami. Stąd też nie wiemy ile osób było z określonego poziomu kształcenia. Również rozmieszczenie tych szkół na terenie województwa śląskiego może mieć istotne znaczenie co do możliwości realizacji określonych zadań dydaktyczno – wychowawczych. Brakuje też uzasadnienia „jednorodnych” grup dziewcząt i chłopców z trzech roczników (15 lat, 16 lat i 17 lat).

Oczekuję, iż w trakcie prezentacji autoreferatu lub podczas dyskusji Doktorant przedstawi te dane i wyjaśni zasady doboru do grupy badanej poszczególnych osób.

Do monitorowania aktywności fizycznej młodzieży Kandydat wykorzystał następujące narzędzia badawcze:

- a. Międzynarodowy Kwestionariusz Aktywności Fizycznej IPAQ-LF w polskiej wersji;
- b. ActiTrainer – akcelerometr służący do rejestracji poziomu intensywności aktywności fizycznej, liczby wykonanych kroków oraz częstości skurczów serca w czasie 2-3 dni.

Zebrany materiał z badań poddano obliczeniom statystycznym programem SPSS 17.0.

Organizacja przebiegu badań została opisana poprawnie i nie budzi moich zastrzeżeń.

3. Wyniki badań i wnioski końcowe.

Doktorant przeprowadził dokładną analizę zebranych wyników z badań pod kątem czasu aktywności fizycznej czynnej i biernej, formy oraz stopnia realizacji rekomendowanej aktywności fizycznej właściwej dla poziomu jej intensywności jak i liczby wykonanych kroków. Wykorzystując wyniki z badań sondażowych

(kwestionariusz IPAQ – LF) dokonał analizy tygodniowej aktywności fizycznej uczniów z uwzględnieniem jej charakteru oraz intensywności.

Po zapoznaniu się z tą częścią rozprawy stwierdzam, że analiza wyników badań została przeprowadzona przez Doktoranta poprawnie, chociaż nie uniknął on kilku błędów. Błędy te w mojej opinii nie wpływają istotnie na pozytywną ocenę tej części pracy doktorskiej. Uwagi krytyczne dotyczą między innymi informacji podanych na Rysunku 16 (s.52). Oto bowiem na wykresie słupkowym dwie pierwsze informacje dotyczą osobno dziewcząt i osobno chłopców. Ale dwa kolejne słupki odnoszą się do podziału „Dni bez LWF” oraz „Dni z LWF”. Taki zapis odczytuję, że dwie grupy (dziewcząt i chłopców) zostały połączone w jedną grupę. Pytam więc, z jakich powodów Doktorant połączył dwie różne grupy dokonując oceny czasu trwania podejmowanych form aktywności fizycznej przez badanych w tygodniu?

Na s.61 znajduje się podrozdział „Przerwy międzylekcyjne i śródlekcyjne”. W treści tego podrozdziału odnajdujemy natomiast tylko informację z badań odnośnie przerw międzylekcyjnych, a co z przerwami śródlekcyjnymi?

Rozdział „Dyskusja” został przez Doktoranta dobrze opracowany a porównanie wyników z badań własnych z wynikami innych autorów uznaję za ważny etap pracy naukowej.

Natomiast zamieszczone w końcowej części wnioski, to raczej podsumowanie wyników badań ale to też wynik odpowiedniej formy przyjętej w pytaniach badawczych (pytania rozstrzygające). Natomiast cenne informacje aplikacyjne podał Doktorant we wskazaniach dla praktyki szkolnej. Pozytywnie oceniam też zamieszczenie słownika używanych w rozprawie pojęć.

4. Ocena strony formalnej rozprawy.

Recenzowana rozprawa doktorska została przygotowana pod względem formalnym poprawnie. Przyjęte założenia i układ treści nie budzą zastrzeżeń. Autor posługuje się poprawnym językiem pisarskim chociaż niektóre informacje są podane w sposób zbyt zwięzły. Drobne błędy stylistyczne nie wpływają na ogólną, pozytywną ocenę formalnej strony pracy.

5. Podsumowanie.

Podjęty przez mgra Łukasza Skrzypnika problem badawczy ma określone walory poznawcze, ale też ważne aplikacyjnie. Doktorant dobrze rozpoznał literaturę przedmiotu, właściwie określił cel badań oraz dobrał określone do potrzeb metody i narzędzia badawcze.

Podsumowując, stwierdzam, że rozprawa doktorska mgra Łukasza Skrzypnika spełnia podstawowe kryteria stawiane tego typu opracowaniom naukowym. Stąd kieruję wniosek do Senatu Akademii Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach o dopuszczenie Kandydata do dalszych etapów promocji doktorskiej.

Prof. dr hab. Tadeusz Koszczyk